

Адвокат несе дисциплінарну відповідальність за порушення вимог Закону, інших актів законодавства України, що регулюють діяльність адвокатури, Присяги адвоката України, міжнародних актів про права і свободи людини.

Список використаних джерел:

1. Конституція України (1996 р.).
2. Лисенков С.Л. Загальна теорія держави і права. Навчальний посібник / С.Л. Лисенков. – К.: «Юрисконсульт», 2006. – 355 с.
3. Скакун О.Ф. Теорія права і держави: підручник / О.Ф. Скакун. – 2-ге видання. – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2010. – 520 с.
4. Червонюк В.И. Теория государства и права: учебник / В.И. Червонюк. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 704 с.
5. Машков А. Погляд на юридичну відповідальність, як різновид правовідносин, та його значення для формування сучасної юридичної теорії відповідальності / А. Машков, А. Машков // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2010. – Вип. 84. – С. 98-100.
6. Адвокатура України: Навчальний посібник. / В.К. Шкарупа, О.В. Фідонов, А.М. Гитов, Ю.Я. Кінаш; За ред. В.К. Шкарупи. – К.: Знання. 2007. – 398 с
7. Харитонova О. Юридична відповідальність: пошук парадигми / О. Харитонova, Є. Харитонов // Часопис кафедри теорії та історії держави і права. – К., 2010. – Чис. V. – С. 23-30.

Зал Д.О.

студент,

*Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого*

ОСОБЛИВОСТІ ЦИВІЛЬНОГО УЛОЖЕННЯ НІМЕЧЧИНИ 1896 РОКУ

Проблема вивчення особливостей виникнення, формування та розвитку правового становища тієї чи іншої країни є дуже актуальною проблемою і потребує значної уваги з боку науковців, оскільки таке дослідження сприяє більшому розумінню та тлумаченню фундаментальних правових систем, звідки черпають свій досвід сучасні держави. Аналіз особливостей цивільних правовідносин на основі цивільного уложення Німеччини 1896 р. є необхідною точкою відліку для початку дослідження правової ситуації у Німеччині на межі XIX та XX ст. та її вплив на світові системи права взагалі.

До об'єднання Німеччини під верховенством пруської монархії не існувало єдиної правової системи. У більшості карликових держав збереглися старі збірники законів або приватне римське право, яке було пристосоване до умов феодалізму. Наприклад у прикордонних з Францією регіонах діяв кодекс Наполеона, у північних князівствах – Датське право, на сході – Пруське право. Поява Саксонського цивільного уложення (1863–1865) було значним кроком у подальшому розвитку цивільного права Німеччини. Його автори здійснили спроби зробити його доступним для населення. Широкі буржуазні верстви відчували потребу в єдиному для всієї держави і сучасному за своїм змістом законодавстві. Поряд з буржуазією найбільш прогресивні юристи виступали за створення єдиного цивільного кодексу. Через відсутність загальної думки з цього питання вироблення кодексу розтяглася на довгі роки.

Цивільне уложення віддзеркалювало у своєму змісті сильний вплив римського права. І це закономірно, адже саме римське право впродовж всього періоду феодальної роздрібненості Німеччини стало тим універсальним правом, яке зуміло подолати феодальні перепони між окремими князівствами і карликовими державами. Поряд з римським правом уложення також включало інститути чисто німецького характеру (поземельні повинності, верховенство чоловіка у використанні майна жінки тощо). Багато із застарілих феодальних інститутів були відкинуті.

Утворення Німецької імперії поставило на порядок денний подолання застарілих правових систем. Зусиллями депутатів рейхстагу у 1873 р. були внесені поправки до Конституції, які відкривали можливості для створення єдиного загальнонімецького цивільного права. Невдовзі після прийняття поправок рейхстаг створив комісію у складі 11 осіб для розробки проекту цивільного кодексу. А в 1888 р. робота комісії завершилася опублікуванням проекту Цивільного кодексу, який через свою складність та архаїчність норм виявився неприйнятним. Створена в 1890 р. друга комісія розробила і подала новий проект Цивільного уложення, який 1896 р. був прийнятий рейхстагом і підписаний імператором (вступив у силу з 1 січня 1900 р.)

За своїм змістом німецький ЦК став одним із зразкових буржуазних кодексів. У першій книзі кодексу (Загальної частини), що складається з семи розділів (§1-240), викладено, насамперед, статус осіб (фізичних і юридичних). Німецьке цивільне укладення називає два види юридичних осіб: Ферейн (товариства, спілки) та установи. Під ферейн розуміються союзи осіб, з якими входять до їх складу особи пов'язані членськими

правами і обов'язками. Покладання не визначає змісту правоздатності юридичних осіб. Вона впливає з самого факту їх утворення. Тим самим Покладання визнає за юридичною особою вельми широку правоздатність. Разом з тим держава зберігає право контролю за діяльністю юридичних осіб і може позбавити їх правоздатності, якщо їх діяльність загрожує суспільним інтересам. У другій книзі кодексу (також сім розділів, § 241-853) містяться норми зобов'язального права. Зобов'язальне право поставлено в кодексі раніше права речового, що пояснюється зростанням значення капіталістичного обороту. У цій книзі викладаються як загальні зобов'язання з договорів так і окремі договори, традиційні (купівля, позика, товариство та ін.) і нові (найми робочої сили, гра, парі, наказ та ін.). У цій книзі регулюються важливі в соціальному сенсі норми про так звані недозволені дії (§ 823-853). Лише в третю книгу кодексу включено речове право (дев'ять розділів, § 854-1296). Крім інститутів права власності, володіння, тут докладно регламентуються так звані службовості (сервітути, обтяження) різноманітні форми застави рухомості і нерухомості. Вони склали основну частину, розпоряджень третьої книги (приблизно 2/3). В цій книзі кодексу найповніше представлені застарілі (профеодальні) інститути німецького права (право переважної купівлі §1094-1104; поземельні обтяження §1105-1112). Четверта книга кодексу має за своїм змістом норми шлюбно-сімейного права (три розділи, § 1297-1921). Книга відкривається розділом про цивільний шлюб. Тут викладено правила, присвячені умовам вступу до шлюбу, особистим і майновим відносинам подружжя, а також умовам розірвання шлюбу. З інших розділів книжки варто виділити інститут батьківської влади і юридичне становище дітей (законних і незаконних), опіку. П'ята книга кодексу присвячена спадковому праву (дев'ять розділів, § 1922-2385). У ній регламентуються два основних порядки наслідування (за законом, і за заповітом); юридичне становище спадкоємця; особливий договір про успадкування і правила обов'язкової частки так званих необхідних спадкоємців. Разом із основним текстом Кодексу був прийнятий і набув чинності особливий Ввідний закон. Цей досить великий юридичний акт, налічує 218 статей

Підсумовуючи викладене, можна зробити висновок, що за своїм змістом і обсягом Цивільне уложення Німеччини має потужний вплив не лише на формування концепції німецького цивільного кодексу, але й на формування доктрини цивільного права в багатьох країнах і є однією з найбільших кодифікацій кінця XIX ст., призначених регулювати

буржуазні виробничі відносини. В порівнянні класичного кодексу епохи промислового капіталізму – Цивільного кодексу Франції 1804 р., який характеризується ясністю і недвозначністю юридичних формулювань, німецьке Уложення має складний стиль викладу і формулювання навіть для юриста-професіонала. Це сприяло довільному тлумаченню закону. Все ж таки, Уложення виявилось не менш стійким, ніж французький Цивільний кодекс. Воно справило свій вплив не тільки на сучасне цивільне законодавство багатьох країн, але й продовжує діяти у Німеччині.

Список використаних джерел:

1. Гегель Г. В. Ф. Философия права: пер. с нем. / Г. В. Ф. Гегель. – М.: Мысль, 1990. – 524 с.
2. Тибо А. Ф. Ю. О необходимости общего гражданского права для Германии / А. Ф. Ю. Тибо // Система современного римского права. Т. 1 / Ф. К. Савиньи, фон; пер. с нем. Г. Жигулина; под ред. О. Кутателадзе, В. Зубаря. – М.: Статут, 2011. – С. 108-115.
3. Шершеневич Г.Ф. Наука гражданского права // Статут, 2003. – С. 237-240.

Іванова А.О.

студентка,

Науковий керівник: Алімов К.О.

кандидат юридичних наук, старший викладач,

Запорізький національний університет

СВІДОК ЯК СУБ'ЄКТ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Юридично значущі факти правового спору встановлюються за допомогою доказів. Відповідно до ст. 57 Цивільного процесуального кодексу України (далі ЦПК) доказами є будь-які фактичні дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин, що обґрунтовують вимоги і заперечення сторін, та інших обставин, які мають значення для вирішення справи. Однак, в деяких випадках, найбільш дієвим доказом є показання свідків.

Положення свідка як суб'єкта цивільного процесу визначає ст. 50 ЦПК і згідно ч.1 даної статті свідком може бути кожна особа, якій відомі будь-які обставини, що стосуються справи. Законом чітко не встановлено обмеження стосовно віку свідка, адже у порядку встановленому ст. 182